

ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра економічної кібернетики бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Економічна безпека»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 6 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Менеджмент інформаційних ресурсів
Спеціальність	073Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІВ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання, посада:

М.Є. Рогоза, д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики бізнес економіки та інформаційних систем

Контактний телефон	0532-50-92-05
Електронна адреса	rogoza.ne@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.ek.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www.el.puet.edu.ua

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	є отримання знань про використання теоретико-методичних основ оцінки та аналізу стану економічної безпеки підприємства для формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо зниження ризиків підприємства та розробки антикризових заходів.
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування заняття; виконання навчальних завдань; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з аналізу функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми: ЗНАТИ: <ul style="list-style-type: none"> - методологію і методику проведення ідентифікації, прогнозування та оцінки загрози бізнесу в окремих напрямах його діяльності; - діагностику та заходи щодо	Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми: Фахові компетентності: СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістово

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>забезпечення техніко-технологічної безпеки підприємства за різними підходами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи оцінювання ринкової безпеки підприємства та сутність негативного впливу тіньової економіки на розвиток підприємства; - заходи щодо забезпечення охорони інтелектуальної власності та комерційної таємниці підприємства; - необхідний рівень кадрової, інформаційної, політико-правової, силової та екологічної безпеки підприємства; - діагностику рівня фінансової безпеки підприємства; - методику вибору системи індикаторів для комплексного оцінювання рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання; - комплексне оцінювання рівня економічної безпеки підприємства із застосуванням різних методичних підходів; - політику, концепцію, стратегію та механізм управління безпекою бізнесу; - діяльність служби безпеки на підприємстві та оцінювати її ефективність. <p>ВМІТИ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ідентифікувати, прогнозувати та оцінювати загрози бізнесу в окремих напрямах його діяльності; - здійснювати діагностику та обґрунтовувати заходи щодо забезпечення техніко-технологічної безпеки підприємства за різними підходами; - використовувати методи оцінювання ринкової безпеки підприємства, а також запобігати негативному впливу тіньової економіки та недружнього поглинання на розвиток підприємства; - розробляти заходи щодо забезпечення охорони інтелектуальної власності та комерційної таємниці підприємства; - оцінювати та забезпечувати необхідний рівень кадрової, інформаційної, політико-правової, силової та екологічної безпеки підприємства; - проводити діагностику рівня фінансової безпеки підприємства; - обґрунтовувати вибір системи індикаторів для комплексного оцінювання 	<p>інтерпретувати отримані результати</p> <p>СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави</p> <p>СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціальнотрудових відносин.</p> <p>СК 9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціальноекономічні процеси.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів</p> <p>СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення</p> <p>СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків</p> <p>СК 15. Здатність проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ.</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>рівня економічної безпеки суб'єктів господарювання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити комплексне оцінювання рівня економічної безпеки підприємства із застосуванням різних методичних підходів; - обґрутувати перелік об'єктів, суб'єктів, а також формувати політику, концепцію, стратегію та механізм управління безпекою бізнесу; - організовувати діяльність служби безпеки на підприємстві та оцінювати її ефективність 	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робот	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ		
Тема 1.ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 1.1 Розвиток наукової категорії «економічна безпека» 1.2 Необхідність захисту підприємницької діяльності 1.3 Тлумачення, принципи та рівні економічної безпеки 1.4 Об'єкти економічної безпеки 1.5 Економічна безпека держави 1.6 Економічна безпека регіону Література:[згідно списку -базова,додаткова]	Практичне заняття №1 <p>Тема: Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства</p> <p>Теретичні питання:</p> <p>Сутність системи економічної безпеки підприємства</p> <p>Підходи до визначення сутності категорій безпеки, економічної безпеки, системи економічної безпеки та менеджменту безпеки, термінологічний взаємозв'язок понять в системі економічної безпеки.</p> <p>Класифікація загроз економічній безпеці підприємства (ЕБП).</p> <p>Способи забезпечення економічної безпеки підприємства</p>	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №1
Тема 2.ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 2.1 Історія існування поняття «економічна безпека підприємства» 2.2 Головна та функціональні цілі економічної безпеки підприємства 2.3 Об'єкти і суб'єкти економічної безпеки підприємства 2.4 Економічна безпека підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави	Практичне заняття № 2 <p>Тема: Управління системою економічної безпеки підприємства: сутність, завдання, суб'єкти, об'єкти та принципи</p> <p>Теретичні питання:</p> <p>Складові елементи процесу управління системою економічної безпеки підприємства.</p> <p>Принципи побудови та функціонування комплексної системи економічної безпеки підприємства.</p> <p>Суб'єкти управління системою економічної безпеки.</p> <p>Логіко-структурна модель формування механізмів управління системою економічної безпеки підприємства.</p> <p>Впровадження сучасних технологій управління.</p> <p>Структурні принципи функціонування</p>	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №2

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
2.5 Складові економічної безпеки підприємства 2.6 Формування структури рівнів управління захистом підприємницької діяльності Література:[згідно списку -базова,додаткова]	системи економічної безпеки підприємства. Структуризація процесу формування системи економічної безпеки підприємств. (Самостійне виконання)	
Тема 3. ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 3.1 Система економічного захисту підприємства 3.2 Система заходів забезпечення безпеки підприємства Література:[згідно списку -базова,додаткова]	Практичне заняття № 3 Тема: Загрози економічній безпеці підприємства Теретичні питання: Ризики і загрози економічній безпеці підприємств Сутність понять «виклик», «ризик», «загроза», «небезпека», їх ієархічна схема відображення взаємозв'язку та вплив на економічну безпеку підприємства. Класифікація загроз, викликів та ризиків. Визначення ризиків у діяльності підприємства. Організація управління економічними ризиками в процесі підприємницької діяльності. Алгоритм формування системи економічної безпеки підприємства. (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №3
Тема 4. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 4.1 Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву 4.2 Суб'екти, які є носіями загроз. Види загроз 4.3 Класифікація загроз економічній безпеці Література:[згідно списку -базова,додаткова]	Практичне заняття № 4 Тема: Загрози економічній безпеці підприємства: інформаційно-аналітичне середовище економічної безпеки підприємства Теретичні питання: Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву Суб'екти, які є носіями загроз. Види загроз Класифікація загроз економічній безпеці (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №4
Тема 5. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 5.1 Сутність поняття «система економічної безпеки» СЕБ, її завдання 5.2 Принципи створення та елементи системи економічної безпеки (СЕБ) підприємства, її елементи 5.3 Характеристика системи економічної безпеки підприємства	Практичне заняття № 5 Тема: Система економічної безпеки підприємства: служба безпеки підприємства Теретичні питання: Поняття служби безпеки підприємства як підсистеми підприємства. Порядок створення і ліквідації служби безпеки. Забезпечення служби безпеки нормативними документами, матеріально -технічними ресурсами, кадрами та коштами. Загальні функції та напрямки діяльності служби безпеки. Співпраця служби безпеки з іншими підрозділами підприємства. Режимна діяльність служби безпеки	Підготувати звіт з практичного заняття(у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №5

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
5.4 Цілі, завдання та функції системи економічної безпеки підприємства 5.5 Людський фактор у системі захисту персоналу Види співробітництва працівників на підприємстві Література:[згідно списку -базова,додаткова]	підприємств в системі економічної безпеки (СЕБП). (Самостійне виконання)	
Тема 6. СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПЛАН 6.1 Елементи стратегії економічної безпеки 6.2 Сутність та види стратегій економічної безпеки 6.3 Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства 6.4 Функції управління безпекою бізнесу 6.5 Етапи управління безпекою бізнесу 6.6 Методи управління безпекою бізнесу 6.7 Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства Література:[згідно списку -базова,додаткова]	Практичне заняття № 6 Тема: Стратегія економічної безпеки. Теоретичні питання: 1 Елементи стратегії економічної безпеки 2 Сутність та види стратегій економічної безпеки 3.Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства 4 Функції управління безпекою бізнесу 5 Етапи управління безпекою бізнесу 6 Методи управління безпекою бізнесу 7 Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття(у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №6
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ УНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА		
Тема 7. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 7.1 Служба безпеки: цілі, задачі, структура, напрями діяльності 7.2 Кадрове забезпечення служби безпеки Література:[згідно списку -базова,додаткова]:	Практичне заняття № 7 Тема: Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства :Кадрова безпека в управлінні системи економічної безпеки підприємства (СЕБП) Теоретичні питання: Суть понять «лояльність персоналу» та «кадрова безпека» в СЕБП. Аналіз процесу впливу персоналу як ключової мікроекономічної загрози економічній безпеці підприємств. Фактори, що сприяють поширенню економічної злочинності. Характеристика персоналу за типами особистості як потенційної загрози. Взаємозв'язок процесу управління лояльністю працівників підприємства з рівнем його конкурентоспроможності та	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №7

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	СЕБП. (Самостійне виконання)	
Тема 8. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 8.1 Підходи до дослідження економічної безпеки підприємства 8.2 Провідний функціональний рівень економічної безпеки підприємства Література:[згідно списку - базова,додаткова]:	Практичне заняття № 8 Тема: Моніторинг, прогнозування та контроль в управлінні системою економічної безпеки підприємства Теоретичні питання: 1.Підходи до оцінювання стану економічної безпеки підприємства. 2.Індикатори оцінювання стану економічної безпеки підприємства за функціональними складовими. 3.Суть процесів моніторингу, прогнозування та контролю в системі економічної безпеки підприємства. 4.Рівні безпеки підприємства за функціональними складовими. 5.Прогнозування та контроль в управлінні системою економічної безпеки підприємства (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №8
Тема 9.МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 9.1 Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства 9.2 Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки 9.3 Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства 9.4 Діагностика рівня економічної безпеки підприємства Література:[згідно списку - базова,додаткова]	Практичне заняття № 9 Тема: Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства Теоретичні питання: 1. Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки. 2.Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства. 3.Діагностика рівня економічної безпеки підприємства. (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття(у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №9
Тема 10.ОЦІНКА РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 10.1 Відтворювальний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.2 Нормативний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.3 Графічний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства	Практичне заняття № 10 Тема: . Методи визначення рівня економічної безпеки підприємства Теоретичні питання: 1 Відтворювальний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 2 Нормативний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 3 Графічний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 4 Ресурсний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №10

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
10.4 Ресурсний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.5 Функціональний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.6 Імовірнисний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства 10.7 Системний метод визначення рівня економічної безпеки підприємства Література:[згідно списку -базова,додаткова]		
Тема 11. МОДЕЛЮВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПЛАН 11.1 Економічна сутність моделювання рівня економічної безпеки методом найменших квадратів 11.2 Фактори, які впливають на рівень економічної безпеки за багатофакторним кореляційно-регресійним аналізом 11.3 Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства Література:[згідно списку -базова,додаткова]	Практичне заняття № 11 Тема: Економічна сутність моделювання рівня економічної безпеки методом найменших квадратів Теоретичні питання: 1. Фактори, які впливають на рівень економічної безпеки за багатофакторним кореляційно-регресійним аналізом 2. Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства регресійним аналізом 3 Економетричні моделі оптимізації рівня економічної безпеки підприємства (Самостійне виконання)	Підготувати звіт з практичного заняття(у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №11
Тема 12.КАРТА РИЗИКУ-ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВО ПЛАН 12.1 Поняття карти ризиків 12.2 Зміст етапів картографування ризиків на підприємстві Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 12.3 Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві	Практичне заняття № 12 Тема: Організація управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки. Карта ризику-ефективний інструмент оцінки економічної безпеки підприємства. Теоретичні питання: 1 Поняття карти ризиків 2 Зміст етапів картографування ризиків на підприємстві Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 3 Зміст кроків процесу розробки карти ризиків на підприємстві 4 Формування бізнес-моделі взаємозв'язку оцінки рівня економічної безпеки підприємства та заходів її забезпечення	Підготувати звіт з практичного заняття (у виді -реферативне повідомлення) та розмістити у Звіт по практичному заняттю №12

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи та розріз тем
12.4 Формування бізнес-моделі взаємозв'язку оцінки рівня економічної безпеки підприємства та заходів її забезпечення Література:[згідно списку -базова,додаткова]	(Самостійне виконання)	

Інформаційні джерела

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

Нормативно-правові документи

1. Про затвердження Змін до Плану роботи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік і Змін до Плану роботи Комітетів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>

2. Про Антимонопольний комітет України. Верховна Рада України; Закон від 26.11.1993 № 3659-XII. Редакція від 02.08.2017, підстава - 1555-VII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

3.Про акціонерні товариства. Верховна Рада України; Закон від 17.09.2008 № 514-VI. Редакція від 01.01.2019, підстава - 2210-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>

4. Про затвердження Принципів корпоративного управління. № 571, 11.12.2003. Прийняття від 22.07.2014. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>

5. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1063/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

6. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1070/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

7. Про прокуратуру. Верховна Рада України; Закон від 05.11.1991 № 1789-XII <http://zakon4.rada.gov.ua>

8. Про господарські товариства. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), № 1576-12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 357-V (357-16) від 16.11.2006. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>

9. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), від 15.05.2003 р. № 755-IV // ВВР України. 2003. № 15. с. 203

10. Про охорону праці. Верховна Рада України; Закон від 14.10.1992 № 2694-XII (Редакція станом на 18.11.2012). // ВВР України. 2012

11. Про Фонд державного майна України. Верховна Рада України; Закон від 09.12.2011 № 4107-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>

12.Стратегія національної безпеки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>.

13. Про основи національної безпеки України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.

Базова:

Васильців Т.Г., Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміщення: Монографія. – Львів: Арап, 2008. – 384с. ISBN 978-966-397-101-2.-режим доступу-<http://ird.gov.ua/irdp/p20080802.pdf>.

Дробний Б. М., Кадрова та інтелектуальна безпека підприємства // Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького: [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://www.rusnauka.com/43_DWS_2015/Economics/10_203131.doc.htm

Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб./ Т. М. Іванюта, А. О. Заїчковський. – К.: ЦУЛ, 2009. – 256 с. – режим доступу - <https://subject.com.ua/pdf/61.pdf>.

Роженко О.В., Лекції з дисципліни «Управління економічною безпекою підприємства» [Текст] / Мво освіти і науки України, Донецька нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБарановського, каф.підприємництва і торгівлі; уклад. О.В. Роженко. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 136с.- режим доступу - http://elibrary.donnuet.edu.ua/1422/1/Rozhenko_KL_2016_12.pdf

Додаткова:

АКІМОВА Л. М., Становлення системи економічної безпеки держави в Україні: сутність, рівні, складники / Публічне адміністрування: теорія та практика, 2018, вип. 1(19). – режим доступу - [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01\(19\)/3.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2018-01(19)/3.pdf)

Барташевська Ю.М., Економічна безпека підприємства:

фактори впливу та шляхи забезпечення (Університету імені Альфреда Нобеля) режим доступу - <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-7/14-stati-7/520-bartashevska-yu-m>

Барташевська Ю.М., Економічна безпека підприємства: фактори впливу та шляхи забезпечення (Університету імені Альфреда Нобеля) / ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО- Випуск № 7 / 2016. – С.189-194. режим доступу - http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/32.pdf

Варнальй З. С. Економічна безпека: Навч. посіб. / за ред. З. С. Варналья. – К.: Знання, 2009. – 647 с.

Економічна безпека України: монографія/ [Федоренко В.Г., Грищенко І.М., Новікова О.Ф., Ольшанська О.В., Мельник А.О., Воронкова Т.Є., Денисенко М.П., Фашевський М. І., Махіня Р.А., Джинчарадзе Н.Г., Гайдуцький І. П., Борецька Н.П., Малютін О.К., Бреус С.В., Палиця С.В., Федоренко С.В., Грищенко А.І., Янковець Т.М., Шацька З.Я., Фокіна-Мезенцева К.. В., Сидорчук О.Г., Кузнецова А. І., Пінчук Ю.Б., Пясківська М.С.]; за ред. В.Г. Федоренка, І.М. Грищенка, Т.Є. Воронкової – К. : ТОВ «ДКС центр», 2017. – 462 с.- режим доступу – https://er.knudt.edu.ua/bitstream/123456789/9337/2/Ekonomicchna_bezprika_Ukrainy_mono_Titul_Zmist_Vstup.pdf.

Лебедко С. А. ,(Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Коняшевича-Сагайдачного), Систематизація теоретичних підходів до визначення поняття «економічна безпека підприємства»/ Ефективна економіка № 11, 2015.- <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4512>

Ортинський В. Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ. Економічна безпека підприємств, організацій та установ: навч. посібник / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко. – Київ : Правова єдність, 2009. – 542 с.

Отенко І. П. Економічна безпека підприємства: Навч. посіб./ І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Харків: ХНЕУ, 2012. – 256 с.

Ярова Ю. О., Артеменко Л. П., Структура економічної безпеки підприємства в умовах кризи (Національний технічний університет України «КПІ») режим доступу - <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/80129>.

Інформаційні та електронні ресурси :

1. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).
  2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvernad.org.ua.
  3. Офіційний сайт Національного банку України- www.bank.gov.ua
  4. Офіційний сайт Національного Комітету статистики України -www.ukrstat.gov.ua
  5. Менеджмент. Бізнес. – www.management.com.ua.
  6. Центр гуманітарних технологій – www.gtmarket.ru.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office

- Microsoft PowerPoint;
- Microsoft Word;
- Microsoft Excel.

2. Дистанційний курс на сайтах: el.puet.edu.ua

3. Глобальна мережа Internet.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної добросердечності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрой дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): захист домашнього завдання (- балів); обговорення матеріалу занять (- бали); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (- бали); поточна модульна робота (10 балів).....	30
Модуль 2 (теми 7-12): відвідування занять (- балів); захист домашнього завдання (-балів); обговорення матеріалу занять (- бали); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (15 балів); підсумкове тестування (40 балів);	70
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни